Journal of Current Researches on Social Sciences
(JoCReSS)
www.stracademy.org/jocress
ISSN: 2547-9644

Year:2017
Volume: 7
Issue: 1

Evaluation of the High Learning Contribution of Web 2.0 Practices in University Students Perspective

Esra VONA KURT[1]

Keywords
Web 2.0, education, social media, new media, interview, new communication technologies.

Abstract
Internet media, existing at all phases of our life and changing our daily life practices dramatically, expresses digital technology, whose area of utilization and density is increasing day by day in line with requirements of communal living. Its main feature is interactivity, that is to say, the ability to transfer large amounts of information and to receive feedback simultaneously from media which the information is transferred to and this feature is making internet and internet based applications more important in daily life as a communication media. This study, referencing of main point of view suggesting that such a technology creates new sources and opportunities in education life, is aiming to reveal how Internet and Internet based applications supports higher education from the perspective of universitystudents. With this purpose in mind, the study includes analysis of contribution, advantages, disadvantages and limitations of Internet and Internet based applications to higher education lives of university students. It is established in this study, set to work with qualitative data obtained from face to face meetings made with students through semi-structured interview forms, that students are using the web 2.0 tecnology to reach information, send information and coordinate group studies and to spend time out of education in daily life and to express themselves.

Article History
Received
15 May, 2017
Accepted
15 June, 2017

Üniversite Öğrencileri Perspektifinden Web 2.0 Uygulamalarının Yüksek Öğrenime Katkısının Değerlendirilmesi

Anahtar Kelimeler
Web 2.0, eğitim, sosyal medya, yeni medya, görüşme, yeni iletişim teknolojileri.

Özet
Gündelik yaşamımızın her yanında olan ve gündelik yaşam pratiklerimizi köklü bir şekilde değiştiren internet ortamı toplumsal yaşamın gerekleri doğrultusunda günden güne kullanım alanı ve yoğunluğu artan dijital teknolojiyi ifade etmektedir. Temel özelliği büyük miktarlardaki enformasyonu aktarabilme ve aktardığı ortamlardan da eş anlı olarak geri besleme alabilme yani etkileşimlilik özelliği internet ve internet tabanlı uygulamaları bir iletişim ortamı olarak gündelik yaşamda daha da önemli hale getirmektedir. Böyle bir teknolojinin eğitim ve öğrenim hayatında da yeni olanaklar ve yeni fırsatlar yarattığı temel görüşünden hareket eden bu çalışma, internet ve internet tabanlı uygulamaların yüksek öğrenimi nasıl desteklediğini üniversite öğrencileri perspektifinden ortaya koymayı

[1] Corresponding Author. Yrd. Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, esravonakurt@gmail.com

Article History
Received
15 May, 2017
Accepted
15 June, 2017

amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda çalışma, internet ve internet tabanlı uygulamaların üniversite öğrencilerinin yüksek öğrenim hayatına katkıları, avantajları, dezavantajları ve sınırlılıklarının çözümlenmesini içermektedir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu yoluyla öğrencilerle gerçekleştirilen yüz yüze görüşmelerden elde edilen nitel verilerle işe koyulan çalışmada, öğrencilerin Web 2.0 teknolojisini bilgiye erişmek, bilgiyi paylaşma, grup çalışmalarını koordine etmek ve kendilerini ifade etme platformu olarak kullandıkları tespit edilmiştir.

1. Giriş

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde meydana gelen hızlı gelişmeyle birlikte bu teknolojilerin insan hayatının bir parçası haline gelmesi, yaşamın akışında köklü değişimler ve yeni deneyimler yaratmıştır. Günümüzde toplumsal yaşamın adeta bir parçası haline gelen yeni iletişim teknolojileri, günden güne büyüyen bir hızla yaygınlaşmakta ve kullanımı da artmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2016 yılında gerçekleştirdiği "Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması"na (http://www.tuik.gov.tr) göre, Türkiye genelinde internet erişim imkanına sahip hanelerin oranı %76.3 oranındayken, erkeklerin internet kullanım oranı %64.1, kadınların ise %45.9 oranında olmuştur.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de günden güne artan oranlarda ağ tabanlı teknolojiler yoluyla iletişim kurulması, iletişimin yanı sıra etkileşim ve erişim olanaklarının artması, tüm yaşam alanlarında olduğu gibi eğitim alanını da çok boyutlu olarak etkilemiştir. İnternetle birlikte iletişimde hızın artması, hem eğitim sistemini köklü bir şekilde değişime uğratmış hem de eğitim sistemini, eğitim hizmetlerinin yaygınlaşması, niteliğin yükselmesi, esneklik sağlamak ve etkileşimi artırmak (Alkan, Deryakulu, Şimşek:1995) gibi pek çok yönden etkilemiştir. İnternetle birlikte mekan ve zaman kavramları değişime uğramış, eğitim okula dayalı olmaktan çıkarak okul dışı alanlara kadar genişlemiş, internetin yaygınlaşmasıyla birlikte yaşanılan, zaman geçirilen tüm mekanlar etkili birer öğrenme ortamına dönüşerek, (Ersoy, Yaşar: http://www.tebd.gazi.edu.tr) yaşam boyu eğitim anlayışının yaygınlaşmasına neden olmuştur. Öğrenme ve öğretme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde yeni iletişim teknolojilerinin kullanımı, geleneksel öğrenme-öğretme ortamlarının ve içeriğinin değişmesine ve dönüşmesine neden olmaktadır. Bu nedenle yeni iletişim teknolojilerinin eğitim hayatına dahil edilmesi hem öğretim kadrosu için hem de öğrenciler için yeni fırsatlar ve olanaklar doğurmaktadır. Caraher ve Braselman'ın 2010 yılında yüksek öğrenim öğrencileri üzerinde gerçekleştirdikleri araştırma sonuçları Web 2.0 uygulamalarının öğrencilere yeni olanaklar sunduğunu göstermektedir. Bu çalışma verileri, öğrencilerin sınıf arkadaşlarıyla bağlantı kurmak, ödevlerde ve projelerde ortak çalışma yapabilmek ve okudukları yüksek öğrenim kurumuyla bağlantı kurmak amacıyla Web 2.0 uygulamalarından faydalandıklarını ortaya koymaktadır.

Bu temel noktadan hareketle, bu çalışma eğitimi dönüştüren, geliştiren ve hem öğrenenlere hem de öğreticilere yeni olanaklar sunma kapasitesine sahip olan bu teknolojiden yüksek öğrenim öğrencilerinin nasıl faydalandığını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Başka bir ifadeyle çalışma, yüksek öğrenim gören öğrencilerin

Web.2.0 uygulamalarından kendi öğrenim hayatlarını desteklemek amacıyla nasıl faydalanıyorlar? Web 2.0 uygulamaları öğrencilerin eğitimsel amaçlarını nasıl destekliyor? Bu teknolojilerin öğrencilerin eğitim hayatına katkısı ve sınırlıkları nelerdir? sorularına yanıt bulmaya çalışmaktadır. Bu amaçla çalışmada öncelikle Web 2.0 teknolojisinin neyi kapsadığına değinilmekte, ardından yüksek öğrenimde Web 2.0 uygulamalarının önemi ve nasıl kullanıldığına ilişkin kavramsal değerlendirmeler yer almaktadır. Çalışmanın son bölümünde ise 43 üniversite öğrencisiyle yüz yüze gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla elde edilen veriler, Web 2.0 uygulamalarının öğrencilerin yüksek öğrenimini nasıl desteklediği, avantajları, dezavantajları ve sınırlılıkları çerçevesinde tartışılmaktadır.

2. Web 2.0 Teknolojisi

İletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler toplumsal, sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamımızda köklü değişiklikler oluştururken, yeni iletişim teknolojileri, yeni medya, internet, sosyal paylaşım siteleri, sosyal medya gibi birçok kavramın gündelik yaşamımızda yer bulmasına neden olmuştur. Sadece kavramsal düzeyde değil aynı zamanda gündelik yaşam pratiklerimiz üzerinde de köklü değişimlerin kapısını aralayan bu teknoloji, sosyal yaşamımızdan, iletişim biçimlerimize, bireylere sunduğu ekonomik fırsattan, bilgiye erişme olanaklarına kadar birçok şekilde yaşamızı etkilemekte ve dönüştürmektedir. Bu çerçevede internet teknolojisinin geçmişten günümüze nasıl bir seyir izlediğini ortaya koymanın faydalı olacağı düşünülmektedir.

İnternet teknolojisinin tarihine bakıldığında, böylesi büyük etkilere yol açan bu teknolojinin aslında güvenlik temelli kaygı nedeniyle ortaya çıktığı görülmektedir. 1950'li yıllarda Sovyetler Birliği ile Amerika Birleşik Devletleri arasındaki tansiyonun artması, özellikle nükleer risklere karşı yeni teknolojik gelişmelerin ortaya çıkması, internet teknolojisinin çıkış nedenini oluşturmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri'nde bir düşünce kuruluşu olan RAND'da görev yapan Paul Baran'ın önerdiği ve nörolojik modeli esas alan bir iletişim modeli (Ryan: 2010), bilginin bir noktadan bir noktaya transferini mümkün kılan bir ağ sistemini içermekte, bu ağ sistemi de internetin temelini oluşturmaktadır. Merkezden merkeze iletişim yerine kullanıcıdan kullanıcıya iletişimi içeren (Ryan: 2010) bu sistem, 1980'li yıllarda kişisel bilgisayarların ticarileşmesi sonucunda, 1990'larda internetin yaygınlık kazanmasına, 2000'lerde ise bilgisayar aracılığıyla gerçekleştirilen iletişimin gündelik yaşamın bir parçası haline gelmesine neden olmuştur (Köseoğlu: 2012). Bilgisayar donanımlarında yaşanan gelişmelere koşut olarak gelişen iletişim teknolojileriyle birlikte kısaltması "WWW" olarak bilinen "World Wide Web" protokolü İsviçre CERN'de geliştirilerek 1994 yılında kullanıma açılmıştır (Özüdoğru: 2014). Bu teknoloji, istenilen her veriye eşit hızda ulaşılmasını mümkün kılmakta, dijital olarak kodlanan veriler sayısız kere çoğaltılabilmekte, farklı medya türleri bilgisayar (ve mobil teknolojiler) yoluyla gösterilebilmektedir (Başar: http://ab.org.tr/ab13/bildiri/247.pdf).

İnternetin ortaya çıkmasından sonra kullanılan web kavramı, kullanıcı ile etkileşime girmeyen, sadece görsel öğe ve metinlerden oluşan sayfaları tanımlamak için kullanılmıştır (Deperlioğlu, Köse: 2010). Başlangıçta "bilgisayar ile bilgisayar" arasındaki etkileşimi desteklemek üzere tasarlanmış olan bu teknoloji

(Köseoğlu: 2012), Web 1.0 olarak adlandırılmaktadır. Birinci nesil web ya da Web 1.0 teknolojisi, üzerinde kullanıcının bir fonksiyonunun olmadığı ve içerik yaratımına izin vermeyen bir yapıdayken, daha sonra bu yazılım yerini, alıcının pozisyonunu etken konuma yükselten ve aynı zamanda bilginin paylaşımıyla birlikte etkileşimi ortaya çıkaran ikinci nesil teknolojiye bırakmıştır. Web 2.0 terimiyle kavramsallaştırılan bu teknoloji Web'in yeni karakteristiklerini tanımlamak için kullanılmaktadır. Klasik Web yapısında köklü bir değişime yol açan ikinci nesil Web deneyimini tanımlamak için kullanılan Web 2.0 kavramı, ilk olarak Darcy DiNucci (1999, 32) tarafından "Fragmented Future (Parçalanmış Gelecek)" isimli makalede kullanılmıştır. DiNucci (1999) bu çalışmasında çeşitli cihazlar yoluyla (televizyon, cep telefonları ve ev aletleri) insanlar arasında etkileşimin sağlanacağı yeni bir yol sunmaktadır. Daha sonra Tim O'Reilly tarafından (2005) kullanılan kavram, ilk kullanıldığı anlamıyla ne belirli teknik gelişmelere, ne de karşılaşılabilecek senaryolara değinmeyerek, tarayıcılar (browser) aracılığıyla insanlar arasındaki yeni etkileşim biçimlerini tanımlamanın bir yolu olarak düşünülmüştür (Prandini, Ramilli: 2012). Temeli etkileşime dayanan, bu açıdan da farklı bakış açıları ve farklı yazarlar tarafından tanımlanan Web 2.0 teknolojisi kullanıcılarına genel olarak işbirliği yapmak, aktif içerik üretmek, bilgi üretmek ve bilgiyi paylaşmak gibi olanaklar sunmaktadır (Grosseck, 2009). Bu çerçevede Web 2.0 kavramı, "kullanıcıların kolayca bilgi üretme ve paylaşma veya gereksinim duydukları içeriklere kolayca ulaşmalarını sağlayan yeni web teknolojilerine ve tasarım tekniklerine verilen bir isimdir" (Arslan: 2015, 195). Cooper (2007) Web 2.0 teknolojisini, erişimi destekleyen pratikler ve teknolojileri sağlayan sorumlu otoritenin ya da tek bir tasarımcısının olmadığı belirli teknoloji ya da teknoloji seti olmaktan ziyade yeni bir fenomen olarak ortaya çıktığına işaret etmektedir.

Özetle, Web 2.0 teknolojisiyle birlikte bilgiye erişme, bilgiyi paylaşma, bilgiyi aktarma ve bilginin aktarıldığı ortamlardan eş zamanli olarak geri besleme alabilme yani etkileşimlilik, bu teknolojinin önemini artırmakta ve gündelik yaşamı dönüştürme etkisini de güçlendirmektedir. Web 2.0 yani ikinci nesil web uygulamaları, gündelik yaşamımız için hem bireysel hem de toplumsal olarak yeni fırsatlar ve olanaklar sunarken Beer ve Burrows (2007), Web 2.0 teknolojisinin toplumsal hiyerarşiyi yeniden düzenleyen, toplumsal bölünmeleri değiştiren, bizi ilgilendiren nesneler, alanlar ile birlikte ilişkilerimizi yeniden yapılandıran fırsatlar ve olanaklar sunduğunu belirtmektedirler. Bu fırsatlar ve olanakların en belirgin alanlarından biri olarak karşımıza öğretme ve öğrenme süreçleri çıkmaktadır. Dolayısıyla Web 2.0 teknolojisi öğrenme ve öğretme süreçlerinin dönüşmesine ve yine öğrenme ve öğretme süreçlerinde hem öğreticilere hem de öğrencilere çığır açan uygulamalar sunmaktadır (Selwyn. 2007). Bu uygulamalar, kullanıcıların web içeriği oluşturduğu ve tükettiği sosyal paylaşım siteleri (social networking sites), video paylaşım siteleri, wikiler, Podcast servisleri, bloglar (Weblog) ve ortak etiketleme ya da sosyal indeksleme olarak bilinen ve sosyal ağlar üzerinde kullanıcıların belirlediği sınıflandırma biçimi olan folksonomileri içermektedir (Madge, Meek vd.: 2009). Bu uygulamalar, etkin bir şekilde kullanıldığında öğrenme ve öğretme süreçlerini destekleme potansiyeli ve gücü olan uygulamalar olarak görülmekte ve değerlendirilmektedir.

3. Yüksek Öğrenimde Web 2.0 Uygulamaları

Teknolojide meydana gelen değişimler, insan hayatını köklü bir şekilde değiştirirken, etkisini bir çok alanda gözlemlemek mümkün olmaktadır. Bu çerçevede bilgi ve teknoloji sosyal, kültürel, ekonomik ve toplumsal hayatı etkilerken hem bu süreçleri hem de çalışma şeklini, gündelik yaşam pratiklerini, bireylerarası iletişim biçimleriyle birlikte öğrenme ve öğretme süreçlerini de değiştirmiş ve dönüştürmüştür (Arslan, 2015). Günümüzde eğitimde yeni iletişim teknolojilerinin kullanımı farklı öğrenme şekillerini de karşımıza çıkarmaktadır. Bunlar, e-öğrenme, web tabanlı öğrenme ve çevrimiçi (online) öğrenme kavramlarıyla ifade edilmektedir. Çağımızda öğrenmenin bir başka türü de ağ tabanlı öğrenme olarak kavramsallaştırılmaktadır. Ağ tabanlı öğrenme, bu yaklaşımların daha belirgin bir türüne işaret ederken, bilgi ve iletişim teknolojilerinde kullanılan araçların öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretici, öğrenme topluluğu ve öğrenme kaynakları arasındaki etkileşimle gerçekleşen öğrenme olarak tanımlanmaktadır (Goodyear vd.: 2004). Bu çerçevede ağ tabanlı öğrenme (networked learning) insanlarla etkileşim ile çevrimiçi materyalleri içermektedir. Web 2.0 uygulamalarıyla birlikte karşımıza çıkan bu yaklaşım, öğrenme ve öğretme süreçlerini desteklemekte ve güçlendirmektedir. Bu teknoloji yoluyla ağa bağlı olunması şartıyla sadece bölgesel ve ulusal düzeyde değil, dünyanın her yerinde yer alan bilgiye ulaşmak, kurum ve kuruluşların yaptıkları çalışmalara erişmek mümkün olmaktadır (Tor, Erden: 2004). Dolayısıyla bilgiye erişimin kolaylaşmasının yanı sıra bireyler bu teknolojiler yoluyla elektronik ortamda etkileşimlerini artırmakta, oluşturulmuş web sistemlerinin içeriğine katkı sağlamakta ve aynı zamanda bilgi paylaşabilmektedirler. Dolayısıyla ağ tabanlı öğrenme bireysel olarak etkin öğrenme süreçlerine katılmayı ve bir anlamda da öğrenme ve öğretme süreçlerini zaman ve mekandan bağımsız olarak yaşamın tüm alanlarına genişletmeyi içeren bir potansiyele sahiptir.

Teknolojik gelişmelerin ana amacı her zaman öğrenme ve öğretme süreçlerini desteklemek olmasa da, bu teknolojilerden öğrenme ve öğretme süreçlerinde faydalanılmaktadır. Özellikle Web 2.0 uygulamalarıyla öğrenme, öğretim, bilgiye ulaşma ve bilgiyi sunma biçimleri ciddi bir biçimde değişikliğe uğramış (Arslan: 2015), bu değişim sadece etkileşim ve anlık iletişim açısından değil, kullanıcıların içerik üretiminde ve bu içeriğin yeniden değerlendirmesinde kendini göstermektedir (Pischetola: 2014). Yani kullanıcıların ekledikleri yeni içerikler yoluyla kurulan bağlarla web günden güne büyümekte ve büyük çoğunluğu bu ağın içine dahil etmektedir. Dolayısıyla içinde bulunduğu çevrenin bir parçası haline gelerek günden güne büyüyen bu dünya, bilgisayar oyunları, mobil telefonlar ve sosyal ağlar yoluyla öğrenenlerin düşünme, öğrenme ve bilgiyi işleme şeklini ve süreçlerini önceki nesillere göre büyük ölçüde değiştirmiştir (Mason ve Rennie: 2008). Prensky (2001) bu değişikliği "dijital yerliler (digital natives)" (dijital teknolojinin doğal olarak karşılandığı nesil) ve "dijital göçmenler (digital immigrants)" (bu teknolojinin dilini öğrenen yetişkinler) kavramlarıyla açıklamaktadır. Bu iki grubun öğrenme yollarının ve biçimlerinin birbirinden farklı olduğunu belirten Prensky (2001), "dijital yerliler"in elde ettikleri bilgiyi daha hızlı kullanabildiklerini ve öğrenme süreçlerine paralel olarak çoklu görev üstlenebildiklerini, "dijital göçmenler"in ise bu becerilere tamamen yabancı

olduğunu daha yavaş, adım adım ve tek seferde bir şey öğrendiklerini ve bu sürecin tamamını çok ciddiye aldıklarını ileri sürmektedir. Bu sınıflandırma farklı bilim insanları tarafından farklı şekillerde kavramsallaştırılmaktadır. Net Kuşağı (net generation) (Tapscott: 1998), Milennials (Oblinger and Oblinger: 2005), Homo Zappiens (Veen and Vrakking 2007), M Kuşağı (Generation M) (Ziegler: 2007) ve Y Kuşağı (Generation Y) (Weiler 2005) gibi kavramlar bu tanımlardan bazılarıdır. Bu nedenle günümüzde tartışma, gerçekten bu iki jenerasyon arasında keskin bir farkın olup olmadığı konusunda yoğunlaşmaktadır (Bennett & Maton: 2010, 325; Jones & Czerniewicz: 2010, 317; Judd & Kennedy: 2011, 625). Bu kavramsallaştırmalar bir anlamda günümüz öğrencilerinin eskiye göre farklı şekillerde öğrenmekte olduğuna ve öğrendiği bilgiyi farklı şekilde kullandığına da işaret etmektedir.

Öğrenme ve öğretme süreçlerinde kullanılan Web 2.0 teknolojilerini şu şekilde sınıflandırmak mümkündür.

Tablo 1. Web 2.0 Teknolojisinde Eğitim İle İlgili Uygulamalar

Web 2.0	Eğitim ile İlgili Uygulamalar
Blog (Weblog)	Bloglar bireylerin gerçek dünyaya ilişkin deneyimlerini, fikirlerini yazmak amacıyla kullandıkları web siteleridir. Çevrimiçi günlükler olarak da kavramsallaştırılan bloglar, öğretmenler ve öğrencilerin işbirliğinde kurulabilen ve öğrencilerin kendi fikirlerini paylaşmalarına, diğer arkadaşlarıyla fikir alışverişinde bulunabilmelerine ve hızlı geri bildirim alabilmelerine olanak sağlayan platformlardır. Öğrenciler bloglarda kendi fikirlerini geliştirebilir ve kendi ilgilendikleri konular çerçevesinde araştırma yaparak hem öğrenme süreçlerini destekleme hem de elde edilen bilgilerin yorumlanması sürecini harekete geçirebilme olanağını yakayabilmektedirler (Grosseck: 2009).
Mikrobloglar	Mikro bloglar kişisel öğrenme ağı olarak değerlendirilmekte ve öğrenme ve öğretme sürecinde içerik oluşturma ve bilgi paylaşımı, iletişim ve sosyal bağ kurma, işbirlikçi ve katılımcı bir ortam oluşturma amacıyla kullanılmaktadır (Odabaşı vd.: 2012).
Wikiler	Wikiler, kullanıcıların işbirlikçi çalışmaları sonucu belirli konular üzerinde birlikte oluşturdukları ve yayınlayabildikleri ortamlardır. Wikiler, öğrencilerin kişisel web sitelerini oluşturmalarına ve bu siteleri geliştirmelerine, öğrencilerin, konuları tartışmak ve bu konuyla ilgili bilgi edinmek için bir forum oluşturmalarına, proje geliştirme ve değerlendirme yapabilmelerine ve ayrıca dersler ve ilgi alanlarına ilişkin tartışma alanları oluşturmalarına, bunlarla ilgili bilgileri gönderme, düzeltme ve paylaşmalarına ve öğrenciler arasında sosyal etkileşimi sağlamaya yardımcı olan ortamlardır (Naomi, Ruth, Wanlei: 2004).
Dosya Paylaşım Siteleri	Dosya paylaşım servisleri, çeşitli dosyaların, önceden tanımlanmış kategoriler altında paylaşılmasına imkan tanıyan web hizmetleridir (Deperlioğlu, Köse: 2010). Dosya paylaşım siteleri yoluyla fotoğraf, slayt, metin dosyaları, görüntü ve ses dosyaları paylaşabilme imkanı bulunmaktadır. Bu servisler yoluyla öğrenme ve öğretme amaçlı olarak fotoğraflar veya görüntüler paylaşılabilir, ders materyallerine ilişkin metin dosyaları paylaşılabilir, öğrenci projelerinin ve ödevlerinin geniş bir kitleye ulaşması sağlanabilir ve tüm dünyadan geri bildirim alma olanağı yaratılabilir. Bu açıdan dosya paylaşım siteleri hem bilgiye erişme hem de bilgiyi paylaşma açısından öğrenciler için önemli bir kaynak olarak hizmet etmektedir.

Web 2.0	Eğitim ile İlgili Uygulamalar
Podcast Servisleri	Podcast servisleri, dijital medya dosyalarının mp3 çalar, ipod, akıllı telefonlar ve bilgisayar gibi cihazlarda kullanılmak üzere hazırlanarak RSS (Really Simple Syndication) beslemeleri yoluyla internet üzerinden dağıtılmasını içeren servislerdir ve eldeki kayıtların istenen zamanda ve istediği yerde dinlenmesine olanak veren uygulamalardır (Gülseçen, vd.: 2010). Dolayısıyla öğrenciler için hazırlanan ses, video ve metin dosyaları mobil cihazlar ve bilgisayarlar yoluyla iletilebilmekte ve öğrenciler bu dosyalara istedikleri yer ve zamanda erişebilme olanağına sahip olmaktadırlar.
Sosyal Ağlar	Sosyal ağlar, öğrencilerin çevrimiçi sosyal topluluklar içerisinde iletişim kurmalarını sağlayan, bunun yanı sıra sosyal ağ kullanıcılarının fotoğraflarını, dosyalarını veya kendileriyle ilgili kişisel verilerini girebilmelerine yardımcı olan, bu tür verileri paylaşmaya olanak sağlayan teknolojidir (Deperlioğlu, Köse: 2010).Öğrenme ve öğretme süreçleri açısından düşünüldüğünde öğrencilerin sosyal ağlar yoluyla iletişim kurmalarına ve bilgi paylaşmalarına olanak tanımaktadır.
Diğer Araçlar	Anlık mesaj, oluşturulan gruplara erişebilme ve ortak çalışmaya dayalı öğrenmeyi desteklemekte, mobil cihazlar yoluyla internete erişebilen herkes, ders ödevleri ve projelerini geliştirme amacıyla arkadaşlarıyla fikir alışverişinde bulunabilme olanağına sahip olabilmektedir. Bunun yanısıra sanal konferans ve seminerler, grup toplantıları ve ortak çalışmaya dayalı alanlar Web 2.0 teknolojisinin öğrenmeyi destekleyen araçları olarak değerlendirilmektedir.

Web 2.0 tekbolojilerinin öğrenme ve öğretme süreçlerinde maliyetlerin düşürülmesi; teknolojileri seçme imkanı açısından esneklik; bilgiye nerede ve ne zaman ihtiyaç duyulduğuna göre kolay ve hızlı erişim; çeşitli Web 2.0 teknolojilerinin öğretme-öğrenme faaliyetlerine entegrasyonu; kullanıcıların kimliğini doğrulayarak kaynaklara erişimi kontrol etme olanağı; birikmiş deneyimleri (bloglar, mikrobloglar, wikiler, flickr, youtube) ve kaynakları paylaşmak; bir bilgisayar, tarayıcı ve internet bağlantısının yeterli olması; kullanım için gerekli olan düşük karmaşıklık seviyesi (interneti kullanmada en az beceri); arama ve bilgi yönetimi sırasında daha az zaman ve enerjinin harcanması (Grosseck: 2009) gibi avantajları sıralanabilir. Başka bir ifadeyle Web 2.0 teknolojisi, hem öğrenciler için hem de öğretenler için öğretme ve öğrenme süreçlerini zenginleştirmekte, bireyselleştirmekte, geçerli hale getirmekte, bilgiye erişmeyi kolaylaştırarak, ekonomik fırsatlar sunmaktadır (Hackbarth: 1996).

İşte bu çalışma, öğrenme ve öğretme süreçlerini zenginleştiren, bireyselleştiren, bilgiye erişmeyi kolaylaştıran ve hızlandıran Web 2.0 teknolojilerinin öğrenme süreçleri açısından sunduğu imkanların yüksek öğrenim öğrencilerinin perspektifinden nasıl değerlendirildiğini ve ne şekilde kullanıldığını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Çalışmanın araştırma soruları şunlardır:

- Web 2.0 teknolojileri yüksek öğrenim öğrencilerinin öğrenim süreçlerini nasıl desteklemektedir?
- Öğrenenler öğrenim süreçleri açısından Web 2.0 teknolojilerini hangi amaçlarla kullanmaktadırlar?
- Öğrenenlerin eğitimsel amaçları çerçevesinde Web. 2.0 teknolojilerinin avantajları ve dezavantajları nelerdir?

4. Araştırmanın Yöntemi

4.1. Araştırma Modeli

Çalışma belirlenen konu üzerinden yorumlayıcı bir araştırma deseni üzerinden yapılandırılmıştır. Yorumlayıcı araştırma, olayları kendi bağlamında ele alan ve anlamaya çalışan bir çabayı içermektedir. Bu çerçevede ele alınan "ne, neden oluyor?" sorularına yanıt bulmaya çalışan yorumlayıcı araştırmalar, nitel verilerle çalışmaktadır. Bir araştırmada nitel veriler ele alınan konuya ilişkin görüşlerin derinlemesine anlaşılmasına yardımcı olurken, nicel veriler görüşleri tanımlamak ve ölçmek için elverişli verilerdir. Nitel bir araştırma desenine sahip çalışmalar genellikle üç tür veriyle çalışmaktadır. Bunlar; araştırmanın yapıldığı çevrenin psiko-sosyal, kültürel, demografik ve fiziksel özelliklerine ilişkin çevresel veriler; araştırma süresince neler olup bittiği ve bu olanların araştırma grubunu nasıl etkilediğine ilişkin süreçsel veriler; üçüncüsü ise araştırma grubuna dahil olan bireylerin süreç hakkında düşündüklerine ilişkin algısal verilerdir (Yıldırım, Şimşek: 2005). Bu çalışmada araştırma grubuna dahil olan bireylerin ele alınan konu çerçevesinde ne düşündüklerini ortaya koymayı amaçlayan algısal veriler kullanılmıştır. Bu veriler yoluyla görüşmeye katılan öğrencilerin düşünceleri çerçevesinde sonuçlar elde edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada nitel araştırmada hakim olan tümevarım ilkesi çerçevesinde bir analiz amacı güdülmektedir. Buna göre nitel araştırmada araştırmacı topladığı verileri ele aldığı konu çerçevesinde ana temaları ortaya çıkararak, eldeki verileri anlamlı bir yapıya kavuşturmak amacını gütmektedir (Glaser, Strauss: 2012).

Önceki çalışmalara bakıldığında ağırlıklı olarak tarama (survey) yoluyla yürütülen araştırmalara rastlanılmakta ve bu araştırmaların çoğu eğitimde sosyal medya uygulamalarının kullanımı konusuna odaklanmaktadır (Roblyer: 2010; Anderson vd.:2010; Caraher, Braselman:2010; Jones vd.,: 2010; Madge vd., Özmen vd.: 2011; Voorn, Kommers: 2013; Ekici, Kıyıcı:2012; Öztürk, Akgün: 2012 gibi). Çalışmaların bir kısmı da yine aynı metodla internete erişim ve kullanım amaçlarına odaklanan araştırmalar olarak karşımıza çıkmaktadır (Bennett, Maton:2010; Tutkun: 2011; Dursun:2004 gibi). Bu çalışmada ise yüksek öğrenim gören öğrencilerin perspektifinden Web 2.0 teknolojisinin öğrencilerin bu teknolojilerden öğrenme amaçlı nasıl yararlandıkları, yine öğrencilerin bu teknolojinin kendi eğitimlerine olan katkılarını, avantajlarını ve dezavantajlarını nasıl değerlendirdiklerini anlama çabası yürütülmektedir. Bu amaçla araştırma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırmalarda kullanılan görüşme tekniğinin bir türü olan yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği, araştırmacıya sağladığı esneklik, her sorunun yanıtlanması ve yanıt oranının yüksek olması, görüşülen bireylerin söylediklerinin yanı sıra davranışlarının da gözlemlenebilmesine olanak sağlaması, araştırmacının ortam üzerinde kontrol sahibi olması ve derinlemesine bilgi edinmeyi sağlaması gibi faydalara sahip bir tekniktir (Neuman, 2000; Yıldırım ve Şimşek: 2005).

4.2. Verilerin Toplanması

Araştırmanın amaçlarına uygun olarak araştırmacı tarafından yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Açık uçlu 18 sorudan oluşan görüşme formundaki sorular Süleyman Demirel Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilere

yöneltilmiştir. Yarı-yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorular, öğrencilerin Web 2.0 teknolojisini ne sıklıkla, ne kadar süreyle, ne amaçla kullandıkları ve bu teknolojinin kendi eğitimlerine nasıl bir katkı sağladığı, bu teknolojiden öğrenme süreçlerinde nasıl yararlandıkları, bu teknolojinin eğitim açısından avantajları ve dezavantajlarına ilişkin görüşlerini öğrenme ve anlamaya yönelik bir çabayı içermektedir.Öğrencilerle görüşme, araştırmacının davetiyle gerçekleşmiş ve görüşme öncesi öğrencilere araştırmayla ilgili bilgiler ayrıntılarıyla verilmiştir. Görüşmeler her bir öğrenciye görüşme formunda yer alan soruların sorulması ve alınan cevapların ses kayıt cihazı ile kaydedilmesiyle gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerle yapılan görüşmelerin her biri ortalama 10 dakika sürmüştür. Bu çerçevede yaşları 19 ile 25 yaş arasında değişen 17 kız öğrenci, 26 erkek öğrenci olmak üzere toplam 43 öğrenciyle görüşme gerçekleştirilmiştir.

4.3. Verilerin Çözümlenmesi ve Yorumlanması

Görüşmelerin tamamlanmasının ardından alınan ses kayıtlarının tamamı deşifre edilerek bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Görüşmenin güvenilirliğini sağlamak amacıyla alanda çalışan iki kişinin yapılan görüşmelerden rastgele seçilen üç görüşmenin kayıtlarını dinlemesi ve dökümlerini okuması sağlanmıştır (Becit, Kurt, Kabakçı: 2009). Görüşmelerin bilgisayar ortamına aktarılmasından sonra veriler soru bazında ve temalarına göre sınıflandırılmış ve birimlere ayrılmıştır. Görüşmeler bu birimlere ve temalara gore kodlanmıştır. Kodlama işlemi ilk olarak öğrencilerin Web 2.0 teknolojilerini ne sıklıkla ve hangi amaçla kullandıklarına ilişkin algılarının sınıflandırılmasına yönelik gerçekleştirilmiştir. Buna göre günde 1-2 saat bu teknolojiyi kullanan öğrenciler "nadir", 3-4 saat kullananlar "orta", 5 saatten fazla kullananlar "sık" kategorisinde değerlendirilmiştir. Öğrencilerin Web 2.0 teknolojilerini kullanım amaçları da "eğitim amaçlı kullanım", "eğitim amacı dışında kullanım", "hem eğitim amaçlı hem de kişisel amaçlı kullanım" şeklinde sınıflandırılmış ve kodlanmıştır. Web 2.0 teknolojilerinin eğitimlerine katkılarına ilişkin algıları ise 7 kategoride kodlanmıştır. Bunlar; "derslerle ilgili proje ödevlerinde işbirliği ve araştırma"; "derslerle ilgili video izleme"; "öğrenci ve öğretmen arasında iletişim kurma"; "arkadaşlarla iletişim kurma";"; "anlık mesaj"; "e-mail" ve "wiki okuma" kategorileridir. Son olarak öğrencilerin Web 2.0 teknolojisinin sınırlılıklarına ilişkin algıları da 5 kategoride sınıflandırılarak kodlanmıştır. Bu kategoriler "yüz yüze iletişim eksikliği"; "yaratıcılığı engelleme"; "yanlış bilgiye ulaşma"; "zaman kaybına neden olma" ve "sınırlılıkları olduğunu düşünmüyorum" olarak belirlenmiştir. Kodlama işleminin ardından elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

5. Bulgular

5.1. Web 2.0 teknolojilerinin kullanım sıklığı ve kullanım amaçları

Yapılan görüşmeler sonrasında öğrencilerin hepsinin her gün düzenli olarak internet teknolojisini kullandıkları tespit edilmiştir. Bu kullanım 22 ğrencide (%51.2) sık, 14 öğrencide (%32,6) orta, 7 öğrencide de (%16.3) nadir olarak kaydedilmiştir. Öğrencilerin internet teknolojilerini kullanım sıklığının artması doğrudan eğitim hayatlarını desteklemek amacıyla bu teknolojiyi kullandıkları anlamına gelmemektedir. Başka bir ifadeyle hergün yoğun bir şekilde online olan öğrenciler bu teknolojiyi hergün doğrudan eğitim hayatlarını destekleyecek

şekilde kullanmamaktadır. Bu teknolojiyi sık kullandıklarını belirten öğrencilerin sadece 3'ü eğitim amaçlı kullanımı olduğunu belirtirken, 12'si eğitim amacı dışında kendi kişisel amaçları doğrultusunda kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu teknolojiyi nadir kullananlarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Dolayısıyla bu veriler Web 2.0 teknolojisinin, öğrencilerin ihtiyaç anında başvurdukları bir kaynak olduğunu ortaya koymakta, öte yandan bu teknoloji öğrencilerin ihtiyaç duyduğu anda başvurdukları ilk kaynak olma özelliğine sahip olmaktadır. Öğrenciler ihtiyaç anını da özellikle sınavlar, ders kapsamında verilen proje ödevleri gibi sorumluluklar olarak göstermektedirler.

Elde edilen verilerden anlaşılmaktadır ki öğrenciler günün her saatinde ve her yerde internete erişebilmektedir. Gerek masaüstü bilgisayarlar gerekse mobil teknolojiler vasıtasıyla internete erişimde kolaylık, öğrencilerin büyük çoğunluğu tarafından eğitim hayatlarına pozitif katkı olarak değerlendirilmektedir. Yapılan görüşmelerden elde edilen sonuçlara göre öğrenciler Web 2.0 teknolojisinin eğitim hayatlarına en önemli katkısı olarak bilgiye hızlı erişimi göstermekte ve buna paralel olarak hızlı erişimin kendilerinin zamandan tasarruf etmelerini sağladığını belirtmektedirler. Bir öğrenci *"ders projelerimle ilgili araştırmaları kütüphane yerine internetten yapıyorum ve daha kısa sürede bilgiye ulaşabiliyorum"* diyerek internet teknolojisinin eğitimine katkısını zaman kavramı üzerinden açıklarken, bir başka öğrenci ise bu faydayı şu şekilde anlatmaktadır: *"Sınavlara çalışırken ben kütüphane yerine internetten bilgi alıyorum. Derslerimle ilgili kaçırdığım konulara internetten çalışıyorum.Aynı zamanda derslerimin tekrarını yapmak için de internetin katkısı olduğunu düşünüyorum"*.

5.2. Web 2.0 teknolojilesinin eğitime katkıları

Üniversite öğrencileriyle görüşme sonucu elde edilen verilere göre öğrenciler Web 2.0 teknolojisinin kendi eğitimlerini 7 farklı açıdan desteklediğini söylemişlerdir. Bu kategoriler aşağıda ayrıntılarıyla açıklanmaktadır.

Derslerle ilgili proje ödevlerinde işbirliği ve araştırma yapmak: Öğrencilerin hepsi Web 2.0 uygulamalarından dersleri kapsamında verilen proje ödevleri için araştırma ve arkadaşlarıyla işbirliği yapmak amacıyla kullandıklarını ifade etmiştir. Özellikle araştırma konularına ilişkin bilgiye hızlı erişimin kendi eğitim hayatlarını desteklediğini ifade eden öğrenciler, kendi konularına ilişkin farklı çalışmalara erişebilme imkanının proje ödevlerini hazrılamada kendilerine kolaylık sunduğunu belirtmektedirler. Öte yandan sadece bilgiye ulaşmak değil aynı zamanda grup çalışmaları için bu teknolojiyi kullanan öğrenciler, ders kapsamında gerçekleştirilen grup proje ödevlerini bu teknoloji üzerinden yaptıklarını ve böylece arkadaşlarıyla işbirliği yapabildiklerini bildirmektedirler.

Video izlemek: Öğrencilerin bazıları da (n=12) hem dersleriyle ilgili hem de kendi kişisel gelişimleri için internetten video izlediğini ve bu şekilde eğitimlerine destek sağladıklarını ifade etmişlerdir. Örneğin bir öğrenci dersleri kapsamında anlamadığı ya da kaçırdığı konuları Youtube'dan izleyerek eksikliğini tamamladığını söylemektedir.

Öğrenci – öğretmen arasındaki iletişimi sağlamak: Görüşmeye katılan 9 öğrenci, Web 2.0 uygulamalarını öğretmenleriyle iletişim kurmak için kullandıklarını belirtmişlerdir. Ders ya da proje ödevlerine ilişkin her türlü soruyu gerek anlık

mesaj ya da e-mail yoluyla sorabildiklerini ve aynı zamanda hızlı bir biçimde geri bildirim alabildiklerine dikkat çeken öğrenciler, öğretmenlerinden bu anlamda her an danışmanlık hizmeti alabildiklerini ve bu durumun da eğitim hayatlarına önemli katkı sağladığını düşünmektedirler.

Arkadaşlarla iletişim: Görüşmeye katılan öğrenciler Web 2.0 teknolojisinin eğitim hayatlarına katkılarının bir boyutu olarak da arkadaşlarla kolay iletişim kurma olanağı olduğunu düşünmektedirler. Görüşmeye katılan 7 öğrenci bu teknolojiyi arkadaşlarıyla iletişim kurmak amacıyla kullandıklarını ve bu yolla gerek dersleri gerekse de okudukları yükseköğrenim kurumuyla ilgili bilgilere kısa sürede ve hızlı bir şekilde ulaşabildiklerine dikkat çekmektedirler.

E-mail: Öğrencilerin büyük çoğunluğu ders materyali ya da proje ödevlerine ilişkin döküman paylaşma ihtiyaçlarını e-mail yoluya gerçekleştirdiklerini belirtmektedirler. Görüşmeye katılan 25 öğrenci e-mail üzerinden döküman paylaşmanın yanı sıra öğretmenleriyle iletişimin bir yolu olarak da e-maili kullandıklarını ifade etmektedirler.

Anlık mesaj: Görüşmeye katılan 3 öğrenci anlık mesaj uygulamasını eğitim hayatları içinde kullandıklarını belirtmektedirler. Anlık mesaj uygulamasıyla öğrenciler üniversite ve eğitim gördükleri bölüm ile ilgili bilgilere (sınav programı, etkinlik duyuruları vb.) hızlı bir biçimde erişebilmekte ve bilgi alış-verişinde bulunabilmektedir. Bir öğrenci anlık mesaj ile ilgili düşüncelerini şu şekilde açıklamaktadır: *"... çoğu zaman dersle ilgili bir durum veya bir duyuru varsa hızlı bir şekilde tüm sınıfa duyurabiliyorum. Yer ve mekan değişimi olmadan bilgi alabiliyoruz. Hızlı olması benim için avantaj".*

Wiki okuma: Görüşmeye katılan 1 öğrenci Wikipedia yoluyla istediği bilgiye ulaşabildiğini ve aynı zamanda kendisi için faydalı bilgiler edinebildiğini belirterek wiki okumanın eğitimine bir katkı sağladığını düşünmektedir.

Tablo2. Yüksek Öğrenim Öğrencilerinin Web 2.0 Kullanım amaçları ve Sınırlılıklarına İlişkin Görüşlerinden Örnekler

Yaş	Web 2.0 Kullanımı	Sınırlılıkları
20	Uzun uzun kitaplardan araştırmaktansa bilmediğimiz bir şeyi internette daha kolay bulabiliyoruz. Doğrudan mesaj uygulamalarıyla özevlerimizi, projelerimizi arkadaşlarımızla paylaşıyoruz.	İnsanların kendi içinde yüzyüze iletişimleri bitiyor.
21	Dersle ilgili konular çerçevesinde hocalarımla iletişim halindeyim. Özellikle proje çalışmalarımda danışma amaçlaı hocalarımla iletişim kuruyorum.	Zamanımın hızla geçmesine tabii ki neden oluyor. Bir bildirim geliyor bakıyorsun. Ders çalışırken bu tür şeyler zaman kaybına neden oluyor.
23	Hocalarla bir proje ödevi olduğu zaman mail aracılığıyla iletişim kurabiliyoruz.	Çok vaktimizi alıyor. Ders dışında çok vakit geçirdiğimiz için bu sefer derslere yeterince yönlenemiyoruz.
22	Grup ödevlerini birbirimizle e-mail yoluyla paylaşıyoruz. Wikipedia'dan derslerimizle ilgili bilgilere bakıyoruz.	
23	İnternet bana bilgi veriyor. Proje ödevlerimi nasıl yapacağımı oradaki örneklere bakarak öğreniyorum. Ödevlerimle ilgili araştırma yapmamı sağlıyor. Elimin altında.	Bilgi açısından çok sağlıklı bilgiler yok. Doğru bilgilere her zaman ulaşamadığıma inanıyorum.

Yaş	Web 2.0 Kullanımı	Sınırlılıkları
20	Sınavlara çalışırken ben kütüphane yerine internetten bilgi alıyorum. Kaçırdığım konulara internetten çalışıyorum.	Ama bazen doğru bilgilere ulaşma da zorluk çekiyoruz. Kolaycılığa alıştırıyor ama hayatımızı kolaylaştırması güzel bir şey bence.
19	Teknoloji çağındayız. Erişilebilirlik yüksek. Araştırmam gereken bir şeyi araştırıyorum. Hızlı saniyeler içinde bilgiye erişiyoruz.	Yararlı kullananlar için bir zararı olduğunu düşünmüyorum.
22	Arkadaşlarla ve hocalarla iletişim kurmak için kullanıyoruz. Hızlı ve etkin ieltişim kuruyoruz. Bilgi paylaşmak, bilgi almak, zamandan tasarruf etmek.	Yüz yüze iletişim daha etkili ama internet bunu engelliyor. Yüz yüze diyalog zor oluyor.

5.3. Web 2.0 teknolojisinin eğitim hayatındaki sınırlılıkları

Yüksek öğrenim öğrencilerinin yapılan görüşmeler snucunda Web 2.0 teknolojisinin eğitim hayatları kapsamındaki sınırlılıklarına ilişkin düşüncelerine ilişkin veriler elde edilmiştir. Buna göre öğrenciler bu teknolojinin en büyük dezavantajı olarak zaman kaybını (n=21, %48.9) göstermektedir. Hem bilgiye hızlı erişimin bir avantaj olduğunu belirten öğrenciler hem de özellikle derslerle ilgili araştırmalar sırasında internet teknolojisinin diğer uygulamalarının (sosyal ağ siteleri, youtube vb.) amaçlarından sapmalarına neden olduğunu ve bu nedenle de çok fazla zaman harcadıklarını belirtmektedirler. Çok sayıda öğrenci özellikle sosyal ağ siteleri için "bağımlılık" ifadesini kullanmaktadır.

"Hem yüksek öğrenimi hem de kişisel gelişimimi destekliyor. Mesela internetten video izleyerek gitar çalmayı öğrendim. Ancak bağımlılık yapıyor. Kitap okumayı severdim ama şimdi okumuyorum".

Web 2.0 teknolojisinin bir diğer sınırlılığı olarak öğrenciler, yaratıcılıklarının engellenmesini göstermektedirler. Görüşmeye katılan 8 öğrenci (%18.6) kütüphaneye gitmek yerine internet üzerinden ders çalıştıklarını, internet üzerinden elde edilen bilgilerle hazıra konduklarını ya da oradaki örnekleri taklit ettiklerini düşünmektedir. Bu durumun özellikle kendi yaratıcılıkları üzerinde olumsuz bir etkisi olduğunu belirten öğrenciler, kendilerini bu anlamda kolaycılığa sürüklediğini ve kolaycılığa alıştırdığını belirtmektedirler.

"Bir kandırmaca ve taklit olduğunu düşünüyorum. Kendimizden birşey katmıyoruz. Eskiden kütüphanelere giderdik. Bir kaç saatimizi araştırmaya verirdik. Biraz hazıra alıştırıyor ve kolaycılık olduğunu düşünüyorum".

Öğrenciler Web 2.0 teknolojisinin diğer bir sınırlılığı olarak elde edilen bilgilerin güvenilir olmadığını göstermektedirler. Görüşmeye katılan öğrenciler (n=7, %16.3), internet üzerinden elde edilen bilgilerin her zaman güvenilir bilgi olmadığı görüşünü paylaşmaktadır.

"İnternetten verilen bilgilerin hepsi doğru değil. Doğru bilgilere her zaman ulaşamadığıma inanıyorum. O yüzden tek bir siteye değil bir çok siteye bakarak bilginin doğru olup olmadığını control ediyorum".

Görüşmeye katılan öğrenciler (n=7, %16.3) Web 2.0 teknolojisinin dördüncü sınırlılığı olarak yüz yüze iletişim kurma biçimi ve ihtiyacının azalmasını göstermektedirler. Öğrenciler gerek arkadaşlarıyla gerekse yakın çevresiyle olan iletişim biçiminin bu teknoloji yüzünden yüz yüze olmaktan çıktığını, artık

arkadaşlarla veya aile üyeleriyle sıklıkla bu teknoloji üzerinden iletişim kurduklarını belirtmektedirler.

"İnsanların kendi içinde yüz yüze iletişimleri bitiyor. Internet her yerde olduğu için evde de bu böyle.Ailemiz de bu teknolojiyi kullanıyor.Ben evime gittiğim zaman 2 yaşındaki kardeşim bile benim telefonumu alıp oyun oynuyor. O yüzden insanlar arasındaki eski bağlantılar yok artık".

"Çoğu zaman arkadaşlarla yüzyüze görüşmek yerine mesaj aracılığıyla görüşebiliyoruz. Bu nedenle arkadaşlarımızla vakit geçirmemizi engelleyebiliyor".

Görüşme verilerine göre 7 öğrenci de (16.3) Web 2.0 teknolojisinin eğitim hayatları üzerinde olumsuz bir etkisi olmadığını ve bu çerçevede bir sınırlılığının olmadığını düşünmektedir. Özellikle teknolojiyi kullanmanın kişisel kullanım kararlarından ve amacından geçtiğine dikkat çeken bu öğrenciler, kendilerini geliştirmek amacıyla kullananlar için bir zararı olmadığı görüşünü paylaşmaktadırlar.

6. Sonuç ve Değerlendirme

Bu çalışma yüksek öğrenim gören öğrencilerin Web 2.0 teknolojilerinin öğrenme süreçleri açısından sunduğu imkanların yüksek öğrenim öğrencilerinin perspektifinden nasıl değerlendirildiğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu temel görüşten hareket eden çalışma, Web 2.0 teknolojilerinin yüksek öğrenim öğrencilerinin öğrenim süreçlerini ne şekilde desteklediğini, öğrenim süreçleri açısından Web 2.0 teknolojisinin hangi amaçlarla kullanıldığını ve eğitimsel amaçlar çerçevesinde Web. 2.0 teknolojisinin avantajları ve dezavantajlarının ne olduğuna ilişkin soruların yanıtlarını bulmaya çalışmıştır.

Eğitim hayatında hem öğrenenlere hem de öğretenlere yeni fırsatlar ve yeni olanaklar sunarak eğitsel faaliyetleri dönüştüren, geliştiren bu teknolojiden öğrencilerin nasıl yararlandıklarını ele alan bu çalışma, öğrencilerin Web 2.0 teknolojisinin aktif birer kullanıcısı olduğunu ortaya koymuştur. Her gün yoğun bir şekilde bu teknolojiyi kullanan öğrenciler ihtiyaç duydukları anda eğitim amaçları çerçevesinde, bunun dışında da kendi kişisel amaçları doğrultusunda bu teknolojiyi kullanmaktadır. Özellikle bu teknolojinin zaman ve mekandan bağımsız olarak bilgiye hızlı erişim açısından eğitimlerini desteklediğini belirten öğrenciler, Web 2.0 uygulamalarını özellikle derslerle ilgili proje ödevlerinde işbirliği ve araştırma yapmak, video izlemek, öğrenci – öğretmen arasındaki iletişimi sağlamak, arkadaşlarla iletişim kumak, e-mail yoluyla döküman paylaşmak, anlık mesaj uygulamalarıyla okudukları yükseköğrenim kurumuyla ilgili bilgilere hızlı bir biçimde erişebilmek, Wikileri okuyarak kendi kişisel gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla kullandıkları tespit edilmiştir. Ancak öğrenciler tüm bu faydaları sıralarken, bu teknolojinin kendilerine sunduğu olanakları tam anlamıyla kullanamadıkları hatta bu yönde de yoğun bir gayret içinde olmadıkları da gözlenmiştir. Şöyle ki hem bilgiye hızlı erişimi kendi eğitim hayatları için bir avantaj olarak değerlendiren öğrenciler, hem de bilgiye erişim süreci içinde kendi kullanımlarından kaynaklanan ya da bilgiye erişme olanaklarını tam anlamıyla kullanamamalarından dolayı aynı ölçüde bir zaman kaybı olarak da değerlendirmektedirler. Şöyle ki, bu teknolojiyi eğitim amaçlı kullanmak için bilgisayarının, tabletinin veya telefonunun başına geçen bir öğrenci kendisini bir

anda çok farklı uygulamaların içinde ve farklı web sitelerinde bulabilmektedir. Dolayısıyla özellikle öğrencilerin kendi aktarımıyla sosyal ağ siteleri öğrencinin gündelik yaşamlarının büyük bir kısmını işgal etmekte, eğitim amaçlı da kullanılabilecek bu uygulamaların öğrenciler tarafından tamamen boş vakitleri değerlendirme ve kendilerini ifade edebilme araçları olarak kullanıldığı gözlemlenmektedir. Bu nedenledir ki öğrenciler tarafından internet teknolojisinin kendi eğitim hayatlarındaki en büyük dezavantajı olarak zaman kaybına neden olması gösterilmektedir. Bu durumun bir nedeni özellikle eğitim kurumlarında bu uygulamaların kullanımı konusunda yaşanan sınırlılıklar gösterilebilir. Öğrenciler Web 2.0 uygulamalarını etkin bir şekilde kullanırken ve bu kullanım günden güne artarken, bu hıza paralel olarak eğitim kurumlarında bu uygulamaların kullanımı yaygınlaşmamakta ve aynı ölçüde bu uygulamaların kullanımı teşvik edecek önlemler alınmamaktadır. Dolayısıyla öğrencilerin yaşadığı "dijital uyumsuzluk" (Clark vd.: 2009) onların kullanım biçimi üzerinde de etkilere yol açmaktadır. Bu durum özellikle yüksek öğrenim kurumlarında kullanılan öğretim biçimlerinin yeniden düşünülmesi gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Bunun bir sonucu olarak da öğrencilerin bilgiye nasıl erişicekleri ve eğitimle ilgili Web 2.0 uygulamaları konusunda yeterince donanıma sahip olmamaları, eriştikleri bilgilerin güvenilirliliğini de sorgulamalarına neden olmaktadır. Dolayısıyla elde edilen verilere göre, öğrencilerin Web 2.0 uygulamalarından eğitim hayatlarında nasıl faydalanmaları gerektiği konusunda desteklenmeleri ve bu teknolojinin eğitim hayatlarına katkılarının potansiyeli konusunda bilgilendirilmeleri gereğini ortaya koymaktadır. Özellikle bu konuda öğretmenlere ve öğretim kurumlarına önemli görev düşerken, öğrencilerin Web 2.0 uygulamalarından eğitim hayatlarında nasıl faydalanacaklarına yönelik bilgilendirme sağlamaları ve hatta kendi alanları kapsamında bu uygulamaları kullanmaya teşvik edecek çalışmalarda bulunmaları gerektiği düşünülmektedir. Eğitim kurumlarının da bu teknolojiyi öğretim yaklaşımlarına entegre edecek uygulamaları başlatması gerekmektedir.

Kaynakça

ANDERSON, T., POELLHUBER, J. (1991). "Understanding Research Methods", Longman: New York.

ARSLAN, A. (2015). "Eğitim ve Öğretimde Sosyal Medyanın Kullanımı".*Sosyalleşen Olgular, Sosyal Medya Araştırmaları 2,* Ed. Ali Büyükaslan – Ali Murat Kırık, Çizgi Kitapevi Yayınları, Konya, ss. 191 – 221.

BAŞLAR, G. http://ab.org.tr/ab13/bildiri/247.pdf, Erişim Tarihi: 07.03.2017.

BECİT, G., KURT, A.A., KABAKÇI, I. (2009). "Bilgisayar Öğretmen Adaylarının Okul Uygulama Derslerinin Yararlarına İlişkin Görüşleri", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* C/V.9, Sayı/No.1, ss. 169-184.

BEER, D., BURROWS, R. (2007). "Sociology and, of and in Web 2.0: Some Initial Considerations", *Sociological Research Online,* 12 (5)17, http://www.socresonline.org.uk/12/5/17.html,Erişim Tarihi:20.03.2017

BENNETT, S., MATON, K. (2010). "Beyond the 'Digital Natives' Debate: Towards a More Nuanced Understanding of Students Tecnology Experiences", *Journal of Computer Assisted Learning,* 26(5), ss. 321 – 331.

CARAHER, K., BRASELMAN, M. (2010). "The 2010 21st-Century Campus Report: Campus 2.0", *2010 CDW Government LLC,* Erişim tarihi: 28.03.2017, http://immagic.com/eLibrary/ARCHIVES/GENERAL/CDW_US/C100716S.pdf.

CLARK, W., LOGAN, K., LUCKIN, R., MEE, A., &OLIVER, M., (2009). "Beyond Web 2.0: Mapping the Technology Landscapes of Young Learners", *Journal of Computer Assisted Learning,* 25 (1), ss. 56-69.

COOPER, M. (2007). "Accessibility of Emerging Rich Web Technologies: Web 2.0 and the Semantic Web", *16th International World Wide Web Conference,* May 07–08, 2007, Banff, Canada, https://pdfs.semanticscholar.org/78e1/aab2cd49fd75bb4dac97c3313320e06662d6.pdf Erişim Tarihi: 29.03.2017.

DEPERLİOĞLU, Ö., KÖSE, U. (2010). "Web 2.0 Teknolojilerinin Eğitim Üzerindeki Etkileri ve Örnek Bir Öğrenme Yaşantısı", *Akademik Bilişim'10 – XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri,* Muğla Üniversitesi.

DINUCCI, D. (1999). "Fragmented Future", Print 1999, 32, 221.

DURSUN, F. (2004). "Üniversite Öğrencilerinin İnterneti Kullanma Amaçları", *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı,* İnönü Üniversitesi, Malatya, https://www.pegem.net/dosyalar/dokuman/49.pdf , Erişim Tarihi: 05.04.2017.

ERSOY, A., YAŞAR, Ş. "İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin İnternet Kullanma Durumları", http://www.tebd.gazi.edu.tr/index.php/tebd/article/viewFile/161/148, Erişim Tarihi: 20.03.2017.

GLASER, B. G., STRAUSS, A.L. (2012). *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research,* (7. Baskı),Aldine Transaction a Division of Transaction Publishers: New Brunswick-London.

GROSSECK, G. (2009). "To Use or Not to Use Web 2.0 in Higher Education", *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 1, ss. 478 – 482.

GÜLSEÇEN, S., GÜRSUL, F., BAYRAKDAR, B., ÇİLENGİR, S., CANIM, S. (2010). "Yeni Nesil Mobil Öğrenme Aracı: Podcast", *Akademik Bilişim'10 - XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri,* Muğla Üniversitesi, ss. 787 – 792.

GOODYEAR, P., BANKS, S., HODGSON, V. & McCONNELL, D. (2004). "Research on networked learning: An overview", *Advances in Research on Networked Learning* içinde (Ed.) P. Goodyear, S. Banks, V. Hodgson, D. McConnell, Kluwer Academic Publishers, New York, ss. 1-11.

HACKBARTH, S. (1996).*THE Educational Technology handbook a Comprehensive Guide,* Educational Technology Publications, Englewood Cliffs, New Jersey.

JONES, C., CZERNIEWIEZ, L. (2010). "Describing or Debunking? The Net Generation and Digital Natives", *Journal of Computer Assisted Learning,* 26(5), ss. 317 – 320.

JUDD, T., KENNEDY, G. (2011). "Measurement and Evidence of Computer-based Task Switching and Multitasking by 'Net Generation' Students", *Computers in Education,* 56(3), 625 – 631.

KÖSEOĞLU, Ö. (2012). "Sosyal Ağ Sitesi Kullancılarının Motivasyonları: Facebook Üzerine Bir Araştırma", *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi,* 7, 2, ss. 58-81.

MADGE, C., MEEK, J., WELLENS, J., HOOLEY, T. (2009). "Facebook, Social Integration and Informal Learning at University: 'It is More For Socialising and Talking to Friends About Work Than For Actually Doing Work'", *Learning, Media and Technology,* Vol.34, No:2, ss.141 – 155.

MASON, R., RENNIE, F. (2008). *E-Learning and Social Networking Handbook: Resources for Higher Education,* Routledge, New York.

NAOMI, A., RUTH, R., WANLEİ, Z., (2004). "Teaching and learning online with wikis", *Beyond the comfort zone : proceedings of the 21st ASCILITE Conference*, Perth, Australia, ss. 95-104.

ODABAŞI, F., MISIRLI, Ö., GÜNÜÇ, S., TİMAR, Z., ERSOY, M., SOM, S., DÖNMEZ, F., AKÇAY, T., EROL, O. (2012). "Eğitim için Yeni Bir Ortam: Twitter A New Media for Education: Twitter", *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 2(1), ss. 89-103.

O'REILLY, T. (2007). "What Is Web 2.0: Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software", *Communications & Strategies,* No:65, ss. 17 – 37.

ÖZMEN, F., AKÜZÜM, C., SÜNKÜR, M. & BAYSAL, N. (2011). "Sosyal Ağ Sitelerinin Eğitsel Ortamlardaki İşlevselliği", *6 th International Advanced Technologies Symposium (IATS'11,* SS. 42 – 47.

ÖZTÜRK, M., AKGÜN, Ö.E. (2012). "Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Paylaşım Sitelerini Kullanma Amaçları ve Bu Sitelerin Eğitimlerinde Kullanılması ile İlgili Görüşleri", *Sakarya University Journal of Education,* 2/3, ss. 49 – 67.

ÖZÜDOĞRU, Ş. (2014). "Bir Web 2.0 Uygulaması Olarak Bloglar: Blogların Dinamikleri ve Blog Alemi", *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication – TOJDAC*, Volume 4, Issue, ss. 36-50.

PISCHETOLA, M. (2014). "Eğitimde Sosyal Medya: Toplumsal İçermenin ve Ortak Öğrenmenin Temel Kaynakları", *Sosyal Medya Devrimi,* Haz. Barış Çoban, Su Yayınevi, İstanbul, ss. 319 – 340.

PRANDINI, M., RAMILLI, M. (2012)."Raising Risk Awareness on the Adoption of Web 2.0 Technologies in Decision Making Processes", *Future Internet,* 4, ss.700 – 718.

PRENSKY, M. (2001). "Digital Natives, Digital Immigrants Part 1", *On the Horizon,* Vol.9, ss. 1 – 6.

RYAN, J. (2010). *A Hıstory of the Internet and the Digital Future.* Reaktion Book Ltd., London.

SELWYN, N. (2007). "Screw Blackboard… do it on Facebook!: an Investigation of Students Educational use of Facebook", *Poke 1.0 – Facebook Social Research Symposium*, University of London.

TOR, H., ERDEN, O. (2004). "İlköğretim Öğrencilerinin Bilgi Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma", *The Turkish Online Journal of Educational Technology,* Volume 3, ss. 120 – 130.

TUTKUN, Ö.F. (2011). "Internet Access, Use and Sharing Levels Among Students During the Teacking-Learning Process", *The Turkish Online Journal of Educational Technology,* Volume 10, ss. 152 – 160.

VOORN, R.J.J., KOMMERS, P.A.M. (2013). "Social Media and Higher Education: Introversion and Collaborative Learning from the Student's Perspective", *Int.J. Social Media and Interactive Learning Environments,* Vol. 1, No.1, ss. 59 – 73.

YILDIRIM, A., ŞİMŞEK, A. (2005).*Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri,* Seçkin Yayıncılık:Ankara.

© Copyright of Journal of Current Researches on Social Science is the property of Strategic Research Academy and its content may not be copied or emailed to multiple sites or posted to a listserv without the copyright holder's express written permission. However, users may print, download, or email articles for individual use.